

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **B. K.**

skazanego zart. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 2 k.k. wzw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 15 marca 2022 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w R.

z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt II K (...),

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. na podstawie art. 639 k.p.k. obciążyć skazanego kosztami postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt II K (...), uznał czterech oskarżonych, w tym B. K. za winnych popełnienia czynów z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. B. K. Sąd wymierzył karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat. Nadto wymierzył mu karę grzywny w wysokości 600 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 30 zł. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł

wobec wszystkich oskarżonych solidarnie obowiązkiem naprawienia szkody przez zapłatę kwoty 14.133.998 zł na rzecz R. S.A. w likwidacji.

Po rozpoznaniu apelacji obrońców oskarżonych, w tym obrońcy B. K., Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w R..

Pismem datowanym 15 lutego 2021 r., skierowanym do Sądu Apelacyjnego w (...), obrońca skazanego B. K., powołując się na art. 540 § 1 pkt 2 lit.a k.p.k., wniósł o „wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania prowadzonego przeciwko B. K. skazanemu orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w (...) sygn. akt II AKa (...) z dnia 18.05.2017 r., a uprzednio wyrokiem Sądu Okręgowego w R. wyrokiem z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt II K (...), z uwagi na zaistnienie okoliczności wskazujących na fakt, że czyn oskarżonego nie stanowi przestępstwa”.

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKo (...), na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 544 § 2 k.p.k. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na wniosek wniósł o jego oddalenie, wskazując, że po dacie sporządzenia wniosku nastąpiła zmiana realiów procesowych sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego B. K. nie zasługuje na uwzględnienie. W części motywacyjnej pisma jego autor podniósł następujące okoliczności:

- dwaj współskazani – M. B. i R. P. – którym wymierzono kary bezwzględnego pozbawienia wolności, wnieśli kasacje od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

- kasacje te zostały uwzględnione przez Sąd Najwyższy, który wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV KK 455/17, uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w zaskarżonej części i sprawę M. B. oraz R. P. przekazał Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym,

- po przeprowadzeniu tego postępowania Sąd Apelacyjny w (...) uniewinnił M. B. i R. P. od popełnienia zarzucanych im czynów (we wniosku nie podano daty i sygnatury wyroku uniewinniającego).

Obrońca wywodził, że „orzeczenie Sądu Najwyższego, winno na podstawie art. 536 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. dotyczyć również oskarżonego B. K.” oraz że Sąd ten, „pomimo możliwości, a wręcz powinności uchylecia orzeczenia Sądu Apelacyjnego w (...) również na korzyść współoskarżonego B. K., takiego orzeczenia jednak nie wydał”. Tym niemniej nie jest do zaakceptowania sytuacja, „kiedy sprawcy bezpośredni są uniewinnieni od zarzucanych im czynów, a pozostałe osoby, których działanie było niejako poboczne, w dalszym ciągu pozostają prawomocnie skazani. (...). Jeśli bowiem czyn, którego popełnienie miał »umożliwić« B. K. nie stanowi przestępstwa, to również działania tego oskarżonego nie mogą zostać uznane za popełnienie przestępstwa”.

Odnosząc się do tej argumentacji należy stwierdzić, że obecnie straciła ona na aktualności, niezależnie od faktu, że niekoniecznie uniewinnienie osób oskarżonych o popełnienie przestępstwa każe uznać, że osoby współdziałające również przestępstwa nie popełniły. W niniejszej sprawie trudno uznać za pozbawioną znaczenia okoliczność, że Sąd Najwyższy, orzekając co do kasacji skazanych M. B. i R. P., nie postąpił po myśli art. 536 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. Gdy zaś chodzi o dezaktualizację argumentacji zawartej w rozpatrywanym wniosku o wznowienie postępowania, należy wskazać, że uniewinniający M. B. i R. P. wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), został zaskarżony kasacją wniesioną przez Prokuratora Okręgowego w R.. Po rozpoznaniu tej kasacji Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt IV KK 70/21, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd ten wyrokiem z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa (...), w znacznym zakresie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w R. z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt II K (...), w odniesieniu do M. B. i R. P., jednak nie w ten sposób, że uniewinnił tych oskarżonych. W ramach zmiany wyroku, Sąd *ad quem* kwotę objętą orzeczoną solidarnie wobec oskarżonych obowiązkiem naprawienia szkody obniżył do 7.118.678 zł, przy czym w oparciu o

art. 440 k.p.k. rozstrzygnięciem tym objął B. K. i innego oskarżonego. Nie jest jasne, czy wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 grudnia 2021 r. jest znany autorowi wniosku o wznowienie postępowania w sprawie B. K.; gdyby tak było, właściwym postąpieniem obrońcy byłoby cofnięcie wniosku (art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 431 k.p.k.).

Mając powyższe na uwadze, w szczególności fakt, że nie istnieje w obrocie prawnym wyrok, na którym obrońca skazanego B. K. oparł wniosek o wznowienie postępowania, zaś współoskarżeni również pozostają osobami prawomocnie skazanymi, Sąd Najwyższy przedmiotowy wniosek oddalił, co zgodnie z art. 639 zd. drugie k.p.k. skutkowało obciążeniem skazanego kosztami postępowania wznowieniowego.